

CITATELJI! Prosim, pogledajte na številke poleg naslova na dan, ko Vaša ...
116 E. ...
630-44-KO
Krasno Gorale
Krasno Gorale
Krasno Gorale

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1979.

No. 96 - 36 VOLUME LII. - LETNIK LII. NEW YORK, TUESDAY, MAY 16, 1944 - TOREK, 16. MAJA 1944

NAPREDEK V ITALIJI

Poročilo iz Moskve

Od Vseslovenskega tiskovnega urada v Moskvi smo prejeli naslednji članek, ki ga je napisal Kristofer Leonov:

Zavezniki dosegajo vedno večje uspehe v svoji ofenzivi proti Gustavovi črti. — Francozi so zavzeli včeraj popoldne Ausonio, kjer je bil glavni stan nemškega poveljstva ob cesti, ki pelje iz Formije v Cassino in nekako sredi pot. med Cassinom in morjem. — Francozi pa so že pred tem dosegli sijajne uspehe in sicer zavzeli so Monte Maio in sosedne višine Monte Rinchuso in Monte Agri folio, ki obvlada mesto Vallemajo.

Francoški vrhovni poveljnik general Alphonse Pierre Juin je general de Gaulle naznanil, da so Nemci v "nerednem umiku" in da so Francozi vkorakali v San Giorgio in zavzeli Coreno, Associated Press poroča, da so Francozi napredovali nad 7 milj.

Tudi Amerikanci so v vročih bojih na zelo težavni pokrajini. Včeraj opoldne so zavzeli Santa Maria Infanta v dolnjeni dolini Liri. Pozneje popoldne so zasedli križišče cest severozapadno od mesta. Zavzeli so tudi San Pietro, ki leži severovzhodno od Santa Maria, ter sosedni vasi Monte Cerri in Monte Bracchi na drugi strani brega Ausente. Zatem so se Amerikanci pripravljali, da napadejo Spigno.

Na fronti angleške osme armade, je sedaj mostišče, ki so ga postavili angleški in indijski inženirji pod hudim sovražnim ognjem, sedaj že globoko najmanj 2000 jardov. Veliko številco tankov se je prepeljalo čez Rapido. Sedaj grade še več drugih mostov, zgrajene mostove pa je treba vedno popravljati, pa poškodujejo jih več težki truki kot pa sovražni ogenj.

Samo na en most je bilo namenjenih 30 sovražnih topov. Indijci so sredi sovražnega artilerijskega ognja vdarili čez most in pričeli prodirati proti San Angelo. Nemci se trdovratno branijo. Ko je zavzeta kakava vas, prihajajo Nemci iz kleti izpod razvalin in se bore dalje. Nemška infanterija je pod zaščito metalcev megle in artilerije prešla v močan protinapad na severnem koncu Liri doline, tanki pa so posegli v boj južno od Cassina blizu železnice, ki teče vzporedno z Via Cassina. Tam se Amerikanci bore proti prvi nemški padalni diviziji, od katere je že bilo vjetih 117 vojakov in štirje častniki.

Odkar se je pričela ofenziva, je fronta okoli Cassina ostala primeroma mirna. Tudi pri Anziu je primeroma mirno. Rinski radio naznanja, da so zavezniki pričeli z močnimi napadi v gorah blizu Terelle, 5 milj severozapadno od Cassina in da boji pri Anziu naraščajo, kar vse kaže, da zavezniki nameravajo pričeti z močnimi napadi.

Uspehe v teh bojih je mogoče meriti samo s številom ujetnikov. Tekom sedanjih bojev je bilo ujetih 2000 Nemcev in v takih bojih se noben vojak rad ne poda. Med 2000 ujetimi jih pripada 1200 nemški 71. infanterijski diviziji, ki je bila uničena pred Stalingradom ter bila pozneje v Rusiji zopet prenovljena. — Šest bataljonskih poveljnikov je že v ameriških rokah.

Angleški bombniki so včeraj razbili dve železniški postaji severozapadno od Benetk. Vichyski radio poroča, da so zavezniki bombniki že drugi zaporedni dan napadli Paduo. Ferrararo, Treviso, Mestre in Pinerolo v severni Italiji.

Angleški bombniki so bombardirali mostove ob železnici Benetke—Trst in v Casari na Benetke—Videm železnici. Obe železnici ste velike važnosti za promet iz Nemčije, zlasti še, ker je promet čez Brennerjev prelaz vstavljen. Poročila iz Berna naznanjajo, da je resnična zaveznika trditelj, da je promet čez Brennerjev prelaz vstavljen, ker so ameriške letalske trdnjave razbile železniški viadukt. Razbita je tudi železniška postaja v Bolzanu in most čez Isero blizu Bolzana. Zveza z Inomostom je pretrgana.

Patriarh vse Rusije umrl Metropolit Sergej, patriarh Moskve in vse Rusije, je včeraj umrl za krvavenjem na možganih. Star je bil 78 let. Pokopan bo 18. maja.

Rusi s svojimi težkimi bombniki preiskujejo nemške črte na vzhodni fronti. Že četrto zaporedno noč so bombardirali poljske železnice in postaje.

Rusko poročilo je kratko. Pravi, da je na nekem kraju nastalo osem požarov in eden po sebi obo. Na drugem kraju so nastali trije požari in zažgan je bil tudi en vlak.

Angliški radio pravi, da cela vzhodna (ruska) fronta čaka na besedo: "Pojdite." Ceste v južni Rusiji so že suhe, na severu pa se naglo suše.

Radio Moskva poroča zanimivosti: "Fronta na Rumunskem. Je zgodaj jutraj. Narednica Nadia, mlada prostovoljka, nese za vojake zajtrk na frontno črto. Ravno ko pride tja, je sovražnik pričel protinapad. Nekaterim oklopnim avtomobilom se posreči prebiti črto. Nemški tank z velikim ropotom dirja proti postojankam protitančnih topov. Ko mislijo streljati, se razleti strel iz možnarja in vsi so ranjeni. Nadija steče k protitančnemu topu. Tank se bliža. Vojak, ki mu roka visi ob hoku, pravi:

"Pravilno je. Malo na desno; sedaj!" "Nadja pritisne petelina. Tank se vstavi in prične goriti."

Moskovsko poročilo naznanja, da so ruski aeroplani v soboto napadali nemški konvoj 16 transportnih parnikov blizu norveškega pristanišča Kirkenes blizu finske meje in potopili so bili trije transportni parniki, ena motorna ladja, ena pomožna bojna ladja in ena torpedovka. Trije drugi transportni parniki so pričeli goriti in eden je nasel na obrežje. Druga dva transportna parnika in več spremetajočih bojnih ladij je bilo poškodovanih.

Rusko polnočno poročilo pravi, da so včeraj Rusi pri Tiraspolu, kjer so Nemci prejšnji teden izgrajili 5000 mož, ko so hoteli uničiti rusko mostišče ob

zapadnem bregu Dnjestra, napadli neko nemško postojanko na vzhodnem bregu reke. Nemci so bili vrženi v Dnjester in ubitih je bilo najmanj 1000 Nemcev, ostali pa so utonili. Rusi so tudi vjeli nekaj Nemcev in dobili bogat plen.

Pri značnem napadu na Ravorusko ob Lvov-Varšava železnici je nastalo osem požarov. Dva vlaka sta pričela goriti in sredi železniške postaje je nastalo več zelo močnih eksplozij. Bombniki so tudi bombardirali več vlakov, ki so prihajali v Ravorusko. V Dobrosinu, 11 milj jugovzhodno od Ravoruske, je en vlak zletel v zrak, več drugih pa je bilo razbitih na bližnjih železniških postajah.

Gandhi v letovišču Iz Bombaya v Istočni Indiji se javlja, da je došel Mohandas K. Gandhi, politični in duševni vodja iztočnih Indijcev, ki je bil od početka vojne nadalje interniran v Bombay, na kar se je takoj odpeljal v letovišče imenoma Juhu, kjer bode stanoval s svojim spremstvom, dokler ne okreva od malarije.

Tito dolži gen. Mihajloviča

Poročilo, ki je prišlo iz glavnega stana maršala Tita v London, dolži generala Dražo Mihajloviča, vojnega ministra jugoslovanske zamejne vlade, da osebno poveljuje nemško-kvizlinški ofenzivi v zapadni Bosni proti partizanskim četam maršala Tita.

Poročilo maršala Tita se glasi: "Četniki, katerim osebno poveljuje Mihajlovič, so dobro preskrbljeni v municijo, tanki in truki, kar so dobili od Nemcev ter so v vročem boju z našimi enotami."

Vojno poročilo pravi, da Nemci napredujejo v svojem prodiranju proti Brvnaru na Hrvaškem, toda partizani so na mnogih drugih krajih sami napadli.

Neko drugo poročilo iz glavnega stana maršala Tita pravi, da so zavezniki pričeli vzdrževati redno stražo nad Jugoslavijo, da pomagajo partizanom in uspehi so izborni.

Glavni stan osvobodilne vojske naznanja po radio, da so partizani zopet zavzeli Stari grad na Hvaru, 25 milj južno od Splita. Partizani se s pomočjo zaveznikih bojnih ladij izkrcali na Hvaru 29. marca in so zavzeli Stari grad, toda pozneje so se Nemci zopet polastili pristanišča.

Partizani so tudi zavzeli Žitovice v vzhodni Bosni.

Nemci zdaj vežbajo prebivalce v orožju

Kot je včeraj naznanil berlinski radio, se 1,400,000 nemških civilistov vežba v uporabi pušk in revolverjev v obrambo domovine. — Natančno po štirih letih, ko je bila v Angliji postavljena domača obramba, so sedaj v Nemčiji pričeli učiti civilno prebivalstvo, kako se je treba braniti napadu iz Anglije.

Značilno pri tem pa je, da nemški radio ni povedal, da so prebivalci dobili kako orožje, temveč samo pove, da se uče v uporabi orožja in v streljanju. Zadnji teden vežbanja bo znan pod imenom "obrambni strelski tečaj nemškega naroda."

Iz nemških časopisov in magazinov je razvidno, da nemški narod samo misli na zavezniki vpad z zapada. Nemci skušajo dognati silo zaveznikih armad in se razgovarjajo o zračnih napadih z zapada in mnogo manj govore o ruski fronti.

Nemški propagandisti skušajo dopovedati, da v Nemčiji ni nikake mrzlične bojazni zaradi vpada in nadomestni ravmatelj urada za tisk dr. Helmuth Suendermann je tudi svojim poročevalcem v Berlinu rekel, da Nemci mirno čakajo na bližajočo se dogodke.

Ob istem času pa Nemci povdarjajo, da je Nemčija na zapadu popolnoma pripravljena na napad; drugič pa zagotavljajo, da je feldmaršal Erwin Rommel vsemogočen. Včerajšnji radio je poročal, da je obre-

Naslednje sem slišal od starega ukrajinskega kmeta, ki sem ga srečal v vlaku Ukrajini. Bil je član partizanskega oddelka tekom nemške okupacije in je bil sam priča prizorov. Vrata so se na stečaj odprla in vstopila sta dva moža v dolgih sukajah. Ana Kriylenkova je takoj mislila, da so prišli po njo, kajti že večkrat so jo vlekli h poveljniku, so jo izpraševali, topli in mračni. Nemci so od nje zahtevali, da jim pove, kje se nahajajo partizani. Toda ničesar ni hotela povedati in jim tudi ni mogla ničesar povedati, če bi tudi hotela. Nikdar ni imela nobenega posla s partizani in tudi o njih ni ničesar vedela. Priznala je samo, da njen sin Stefan, njen ponos, služi v rdeči armadi. In samo to je zadostovalo Nemcem. Poveljnik jo je ukazal odpeljati z njenega doma. Peljali so jo po cesti vasi Mokrovskoje, kjer je bila rojena in vzgojena. Na vaškem trgu je že gorel ogenj in nemške pošasti so jo vrgli vanj. Ljudmila Smetana je bila stara 19 let, lepa in pravilno deklica z velikimi zlate očmi. V njenem ukrajinskem mestu Sverdlovsku jo je vsakdo poznal in so jo nežno klicali "Naša Ljudmila."

Nemci so jo prijeli in so jo vrgli v klet. Tam so jo pograbil in jo teptali ter njene nežne roke pomakali v vrolo vodo, nato pa so ji z vročo vodo polili noge, da bi jo prisilili, da bi izdala partizane, ki so se masčevali nad njimi za vse, kar so storili in se delajo v Ukrajini. Neustrašeno deklica pa je svojim mučiteljem gledala naravnost v oči z očmi, polnimi muck. Oči so ji iztaknili in padla je, kri ji je tekla po licih, pa tudi en vzdih se ni prikredel skozi stisnjene

ustnice. Ker je niso mogli prisiliti, da bi govorila, so jo vstrelili.

Tudi to se je zgodilo v Ukrajini. — Nemci so v njeni hiši prijeli Marijo Fedorenkovo in so jo vlekli na policijsko postajo. "Ali ste partizanka?" je bilo prvo vprašanje. "Nisem," je odgovorila kmetica. "Imam dva majhna otroka." Častnik jo je vdaril z bičem in rdeča maroga se je pokazala na Marijinem licu. Peljali so jo v drugo sobo, njeno levo roko so privezali k stolu, ki je visel od stropa in potegnili so jo navzgor, da so se prsti njenih nog komaj dotikali tal. Čez eno uro so se vrnili in so jo odvezali. Žena se je zgrudila nezavestna na tla. Častnik je ponavljal svoja vprašanja, toda žena je trdovratno molčala. Častnik je pograbil bič z mize in jo neprestano tepel tako dolgo, da so bili njeno lice, roke in telo prekriti z marogami. Marija je padla na tla in se navzlic hudim bolečinam ni mogla ganiti. Tisto noč so jo rane nepopisno bolele in pekle in ni spala niti trenutek. Vede-la je, da bo prihodnji dan pri-nesel še več izpraševanja in mučenja. Mačila jo je misel na otroke. Proti jutru so jo nesli Nemci v kolibo in so jo privezali na strop za roke in noge; nato so pod njo zažgali kup slame. Pod nohte so ji potiskali igle in jo pretepali z jekleno žico, toda niso mogli izsiliti nobene besede iz njenih stisnjenih ustnic. Slednjič so jo sneli, jo nesli ven bolj mrtvo kot živo in so jo vrgli v sobo, ki je bila namenjena onim, ki so imeli biti usmrčeni. Toda partizani so vas nepričakovano napadli in Marijo Fedorenkovo rešili.

Načelnik informacijskega urada francoskega odbora za narodno osvobodjenje Henri Bonnet je iz Tunizije po radio

sporočil, da se bo vpad v zapadno Evropo pričel enkrat ta mesec.

Rev. Stanislaw Orlemanski, poljski župnik v Springfield, Mass., ki ga je njegov škof suspendiral, ker je brez dovoljenja svojih predstojnikov potoval v Moskvo, kjer je imel dva razgovora z maršalom Stalinom in vnanjim komisarjem Molotovom, je zbolel na živcih in je v postelji v svojem župnišču.

Njegov škof Thomas O'Leary mu je odvzel pravico opravljanja duhovniške službe in odredil, da mora iti v kak samostan, katerega si lahko sam izbere, ter tam počaka toliko časa, da njegovo zadevo rešijo višje cerkvene oblasti.

Orlemanski je zdravnik dr. W. C. Kotarski je o boleznih župnika Orlemanskega podal naslednje izjavo: "Rev. Orlemanski je zaradi svoje zadeve dobil zelo hud udarec. Zapovedal sem mu popolni mir in počitek in samoto morem povedati o njem."

Rev. Orlemanski se je v soboto zjutraj vrnil iz Rusije in štiri ure pozneje ga je škof O'Leary suspendiral, ker se je pogajal z načelnikom komun-

To in Ono

POGOJI...

Nedavno so časnikarski poročevalci v našem glavnem mestu vprašali državnega tajnika Hulla, je li naši državni name-niki glede konca svetovne vojne, še vedno temeljijo na — brez-pogojni predaji Nemčije in nje-nih satelitov. Mr. Hull je od-govoril, da se v tem pogledu ni prav ničesar spremenilo. Isto-časno je pa pristavil, da je do-bil iz raznih krajev mnogo to-zadevnih vprašanj in nasvet-ov, in sicer ne le iz raznih na-ših držav, temveč tudi iz vseh delov sveta.

Vprašanja in nasveti, ki prihajajo "iz vseh delov sveta", pa morda pomenjajo le nekaj dim malih ognjev, katere so za-kurili vodje nacije, in katerih namen ni nič drugega, nego do-vesti zaveznike do tega, da o-milijo za Nemčijo pogoje na podlagi katerih bi se Nemčija podala zaveznikom. Na ta način bi potem lahko ohranila kako-jedro svoje vojne organizacije, da se tako kasneje tem hitreje lahko pripravi na prihodnjo vojno.

Toda te vrste pogoje za pre-mirje in končni mir pa mora vesoljno prebivalstvo naše zemlje — vstevši Nemce — smatra-ti največjim zločinom proti vse-mu človeštvu.

Konjsko prebivalstvo Zjed. držav nazaduje

Glasom statističnih podatkov naše osrednje vlade, število konj na farmah redno nazaduje in sicer že 29 let zaporedoma. Medtem, ko je bilo v naših državah leta 1942 9,675,000 konj, so jih početkom leta 1944 našte-li le še 9,330,000. Leta 1915 je bilo v Zed. državah 21,431,000 konj.

Načelnik informacijskega urada francoskega odbora za narodno osvobodjenje Henri Bonnet je iz Tunizije po radio

sporočil, da se bo vpad v zapadno Evropo pričel enkrat ta mesec.

Rev. Orlemanski zbolel

Rev. Stanislaw Orlemanski, poljski župnik v Springfield, Mass., ki ga je njegov škof suspendiral, ker je brez dovoljenja svojih predstojnikov potoval v Moskvo, kjer je imel dva razgovora z maršalom Stalinom in vnanjim komisarjem Molotovom, je zbolel na živcih in je v postelji v svojem župnišču.

Njegov škof Thomas O'Leary mu je odvzel pravico opravljanja duhovniške službe in odredil, da mora iti v kak samostan, katerega si lahko sam izbere, ter tam počaka toliko časa, da njegovo zadevo rešijo višje cerkvene oblasti.

Orlemanski je zdravnik dr. W. C. Kotarski je o boleznih župnika Orlemanskega podal naslednje izjavo: "Rev. Orlemanski je zaradi svoje zadeve dobil zelo hud udarec. Zapovedal sem mu popolni mir in počitek in samoto morem povedati o njem."

Rev. Orlemanski se je v soboto zjutraj vrnil iz Rusije in štiri ure pozneje ga je škof O'Leary suspendiral, ker se je pogajal z načelnikom komun-

To in Ono

POGOJI...

Nedavno so časnikarski poročevalci v našem glavnem mestu vprašali državnega tajnika Hulla, je li naši državni name-niki glede konca svetovne vojne, še vedno temeljijo na — brez-pogojni predaji Nemčije in nje-nih satelitov. Mr. Hull je od-govoril, da se v tem pogledu ni prav ničesar spremenilo. Isto-časno je pa pristavil, da je do-bil iz raznih krajev mnogo to-zadevnih vprašanj in nasvet-ov, in sicer ne le iz raznih na-ših držav, temveč tudi iz vseh delov sveta.

Vprašanja in nasveti, ki prihajajo "iz vseh delov sveta", pa morda pomenjajo le nekaj dim malih ognjev, katere so za-kurili vodje nacije, in katerih namen ni nič drugega, nego do-vesti zaveznike do tega, da o-milijo za Nemčijo pogoje na podlagi katerih bi se Nemčija podala zaveznikom. Na ta način bi potem lahko ohranila kako-jedro svoje vojne organizacije, da se tako kasneje tem hitreje lahko pripravi na prihodnjo vojno.

Toda te vrste pogoje za pre-mirje in končni mir pa mora vesoljno prebivalstvo naše zemlje — vstevši Nemce — smatra-ti največjim zločinom proti vse-mu človeštvu.

Konjsko prebivalstvo Zjed. držav nazaduje

Glasom statističnih podatkov naše osrednje vlade, število konj na farmah redno nazaduje in sicer že 29 let zaporedoma. Medtem, ko je bilo v naših državah leta 1942 9,675,000 konj, so jih početkom leta 1944 našte-li le še 9,330,000. Leta 1915 je bilo v Zed. državah 21,431,000 konj.

Načelnik informacijskega urada francoskega odbora za narodno osvobodjenje Henri Bonnet je iz Tunizije po radio

sporočil, da se bo vpad v zapadno Evropo pričel enkrat ta mesec.

Rev. Orlemanski zbolel

Rev. Stanislaw Orlemanski, poljski župnik v Springfield, Mass., ki ga je njegov škof suspendiral, ker je brez dovoljenja svojih predstojnikov potoval v Moskvo, kjer je imel dva razgovora z maršalom Stalinom in vnanjim komisarjem Molotovom, je zbolel na živcih in je v postelji v svojem župnišču.

Njegov škof Thomas O'Leary mu je odvzel pravico opravljanja duhovniške službe in odredil, da mora iti v kak samostan, katerega si lahko sam izbere, ter tam počaka toliko časa, da njegovo zadevo rešijo višje cerkvene oblasti.

Orlemanski je zdravnik dr. W. C. Kotarski je o boleznih župnika Orlemanskega podal naslednje izjavo: "Rev. Orlemanski je zaradi svoje zadeve dobil zelo hud udarec. Zapovedal sem mu popolni mir in počitek in samoto morem povedati o njem."

Rev. Orlemanski se je v soboto zjutraj vrnil iz Rusije in štiri ure pozneje ga je škof O'Leary suspendiral, ker se je pogajal z načelnikom komun-

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Schuler, President; Ignace Huda, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Printed at Slavonic Press, 216 West 11th Street, New York 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

SA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.-; ZA POL. LETO \$3.50; ZA ČETRT LETO \$2.-.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan tvečnem sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 11th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 5-1243

PARTIZANI SE BODO BORILI DO POPOLNEGA HITLERJEVEGA PORAZA

Poznani pisatelji Stojan Prilipičević je že nekaj časa v glavnem stanu maršala Tita in je navadno tolmač med ameriški in drugimi časnikarji in Titom. Sam pa o tem poroča naslednje:

To poročilo pišem sedeč v travi s pisalnim strojem na moji kolenih, poleg pa mekeče mlada kozica za svojo materjo, na kupu gnoja poje petelin in jata zaveznških aeroplanov brni nad našimi glavami, na poti, da bombardirajo sovražne postojanke, s katerih že vse jutro grmi artilerija.

Pod mano je koča, v kateri gori sveča pred podobami sv. Mihaela, sv. Nikolaja in dveh apostolov, kajti moja gospodinja je odločena partizanka in verma srbska pravoslavna žena. Na levo gledam na plosč, ki je bila vsekana v živo skalo in kjer sem sinoči večerjal z maršalom Titom.

Pri večerji so bili maršal Tito, Kardelj z naočniki, Slovenec in podpredsednik narodnega odbora; general Arsa Jovanović, šest čevljev visok Srb, Titov šef generalnega štaba; drugi šest čevljev visoki Srb Čolaković, tajnik protifašističnega sveta; John Talbot, poročevalec Reuterjeve časnikarske agencije, en ameriški in en angleški fotograf in jaz.

V spremstvu straže smo mi štirje — časnikarji in fotografi — v mraku zapustili vas in smo stopali po kozjih stezah. Po izmenjavi gesla med stražama nam je bila dodeljena druga straža, ki nas je vodila naravnost gori po skalah ob slapu globoko v sotesko med visokimi skalami.

Sredi višine smo stopili v veliko jamo s podzemskim goriskim jezerom ter smo se ozrli nazaj in smo z oprtimi usti gledali na mogočno od lune razsvetljeno pokrajino.

Nemci že dolgo časa vedo, da je to Titov glavni stan. Pred nekaj tedni je 15 nemških Staka strmo glavev ob belem dnevu bombardiralo kraj, toda bilo je kot pik bolne na bikovo kožo. Titovega prostora ni mogoče zadeti; je gorska trdnjava, ki more kljubovati zračnim armadam tako dolgo, dokler cela gora ni zdrobljena do tal.

V prostoru, ki je izsekan iz osrčja zemlje in je obit z deskami, nam je Tito postregel s slivovico in ameriški Camel cigareti.

Na sebi je imel sivo-zeleno uniformo s samo zlatimi listi in ovratniku, ker znači, da je maršal Jugoslavije.

Ima bujne plave, valovite lase in strogi fotografiji mu delajo krivico. Na njegovem drzno začrtanem obrazu je vedno smehljaj.

V desnici je držal cigaretni ročaj, ki ima obliko pipe. Tito je strasten kadilec.

Ob njegovih nogah je ležal Tiger, nemški vojni pes, velik kot tele. Titovega prejšnjega psa, ovčarja, je ubila nemška bomba, ki je tudi ranila Tita v levo ramo v bitki na Zeleni gori lanske poletje.

Razgovarjali smo se o naših načrtih za poročevanje in filmanje partizanske vojne in življenja v osvobojenem ozemlju.

Prisla sta dva prostaka, ki sta pogrnila mizo ob zadnji steni in ostali njegovi gostje so prišli k večerji.

Maršal sem podaril švicarsko zapestno uro, ki je zavarovana proti vodi, prahu in pretresu, ki sem jo prinesel iz Kaira. Tito je tudi neizmerno vesel "jeepa", ki ga je pred kratkim dobil od generala sira Henryja Maitlanda Wilsona, zaveznškega vrhovnega poveljnika v Sredozemlju, kot darilo v imenu zaveznikov. Pravi, da more iti v "jeep" in priprezo 12 moč in se morejo peljati kamorkoli. Nekega dne se je z "jeepom" peljal čez preplavljeno polje.

(Nadaljevanje sledi.)

TRPLJENJE IN JUNAŠTVO JUGOSLOV. ŽIDOV

Londonski časopis "The Jewish Chronicle" je prinesel v izdaji od 5. marca sledeči članek o jugoslovanskih Židih.

"Pred vojno je bilo v Jugoslaviji 68.000 Židov, ki jih danes kot celota ni več. Po vzgledih in ukazih svojih nemških gospodarjev so jih vstali skoraj popolnoma iztrebili. Ubijanje Židov se je vršilo po znani nacističnem sistemu tako, kakor po drugih državah pod nacistično kontrolo.

Časnikar, ki se nabaja sedaj v Kairu, je izvedel mnoge podrobnosti o jugoslov. Židih kakor tudi o Židih, ki so sledili maršalu Titu in doprinesli mnogo junaških del. Izvedel je te podrobnosti od partizanov ki so v Egiptu.

Po zlomu, leta 1941, so na Hrvaškem upravljali takozvano "hrvaško kraljestvo" vstajski gangsterji, ki so takoj začeli ubijati liberalce, komuniste, Srbe in pred vsem Žide. Na tisoče ljudi so pometali v koncentracijska taborišča, kjer so jih mučili z neverjetno krutostjo in jih potem pustili, da poginejo. V zloglasnem taborišču Josenovcu so vstajši žgali trupla nekaterih žrtv, med njimi mnogih Židov v mestni pekeri in nato metali žive jetnike v ogenj.

Po padcu Italije, ko so partizani zavzeli otok Rab, so osvobodili 5000 Židov iz tamkajšnjega ogromnega koncentracijskega taborišča. Nekaj sto mlajših se je pridruživlo partizanom, dočim so starejši ostali ali na otoku ali pa so se preselili nazaj domov, kjer so večinoma poginili v eni ali drugi borbi med Nemci in partizani.

Zatiranje v Srbiji je trajalo nekoliko delj časa. Vrhovna nacistična propaganda je ukazala Židom, da so morali nositi rumena znamenja, nato jih je poslala na prisilno delo; čistiti so morali ulice, ki so bile razdrite od zračnih napadov. Mnogo jih je pobegnilo v gozdove, kjer so se priključili partizanom. Oni, ki so ostali v mestih, niso smeli hoditi v trgovine in gostilne, niti se voziti s tramvajem, niti obiskovati gledališč in drugih zabavišč. Življenje jim je postalo nezno in prenašali so ga lahko samo, ker so Srbi z njim lepo postopali.

Ko so se pokazali prvi znaki upora, so Nemci, kakor prej drugod, dali nalog, da se pokoljejo Židje in komunisti. Zaprli so cele družine, odvedli jih v koncentracijska taborišča in jih "likvidirali." Druge so pomorili v zloglasnih plinskih vozovih. Žide so nabasali v vozove, jih zaprli, spuстили v vozove plin in uro kasneje pometali pomorjene žrtve v skupen grob.

Židje so pomrli skoraj vsi, razen onih, ki se borijo v partizanskih vrstah. Teh ni mnogo. Oni, ki so se najprej priključili partizanom leta 1941, so zašli v hud precep. Nemci so namreč izdali nalog, da bodo vsi Židje, ki se ne javijo v določenem času oblastim, kaznovani po svojih družinah. Koliko od njih, ki so se vrnili iz bojov za svoje družine, je uvidelo, da so njih družine in oni sami tako in tako obsojeni na pogin!

Pa naj bo njih usoda še tako tragična, mnogo je slave v njej. Med Židi je bilo mnogo moč in žena, ki so se proslavili v partizanski borbi od njegovega začetka do danes.

Med najodličnejše spada Moša Pijade, majhen, ostrega lica, bister in duhovit, je obse priljubljen v partizanskih vrstah pod nadzkom "stric Janjo." Po poklicu je umetnik — slikar in časnikar. Prebil je 14 let v Sremski Mitrovici, obsojen po predvojnih režimih v Jugoslaviji, kjer se je mirno učil tuje jezike v svoji celici.

Leta 1929 je prišel iz zapora, toda ne dolgo potem so ga vrgli v koncentracijsko taborišče v Bilječe, kjer so ga stražniki pretepli in mu polomili nekoliko reber. V borbi je od vsega začetka, sedaj je star nekaj čez 50 let, toda izgleda, kakor bi jih imel že 65 ali 70. Je eden izmed trojice podpredsednikov nove časne vlade.

Bili so tudi drugi, kakor na primer štirje brati Baruch; mladi intelektualci, ki so takoj vstopili v borbo in so drug za drugim poginili v spopadih s fašisti. Bile so tudi židovske žene in dekleta, ki so radostno dale svoje življenje za partizansko borbo.

Partizani s posebnim spoštovanjem govorijo o dveh zdravnikih. Prvi je dr. Herbert Kraus, partizan od vsega začetka, ki je bil drugi po vrsti v poveljstvu zdravniške službe. Tekom četrte ofenzive pri Prizrenu je zvedel da so Nemci prebili partizansko obrambno črto in zasedli vas, v kateri je ležalo več za tifusom bolnih partizanov. Pograbil je puško in sam tekkel v štiril milje oddaljeno vas, kjer je na srečo uvidel, da so bili bolniki evakuirani nekaj ur prej.

Drugi je dr. Schlesinger, mož 55 let, ki je bil major v prvi svetovni vojni in ki je s svojo ženo in hčerko stopil med partizane.

Smrt njegove žene meče ožog na luč na ozadje, proti kateremu se vodi borba v Jugoslaviji. Unrta je od napora in težkih bremen začetkom četrte ofenzive v Petrovi gori, južno od Zagreba, kjer so partizani zgradili eno svojih podzemskih bolnic.

Človeške stopinje na snegu so Nemcem odkrile vhod v bolnico. Da Nemce zmeša, je dr. Schlesinger pregovoril svoje prijatelje, da so postavili mrtvo truplo njegove žene k vhodu v podzemlje. Tako so Nemci imeli vtis, da so nosači nameravali pokopati mrliča, pa so ga zapustili na pečini in pobegnili, ker niso imeli zadostne časa. Nemci so prišli, videli mrliča in zopet odšli. Med tem časom pa so zdravniki in bolniki v podzemski bolnici brez sape čakali, kaj se bo zgodilo. Dr. Schlesinger in njegova hčerka sta kasneje tudi poginila v boju v Črni gori za časa pete ofenzive lanske spomladi.

Ena najbolj junaških povesti se nanaša na mlado Olgo Alkalaj. Bila je znan odvetnik v Srbiji, novinarka in izrazita protifašistična bojovnica, ponkorna urednica revije "Današnja žena." Stara je bila komaj 29 let. Že od vsega začetka vojne se je posvetila podtalnemu gibanju, organizirala je partizanski pokret v Beogradu. Koncem oktobra leta 1941 so jo ujeli Gestapovci. Mučili so jo na najstrašnejše načine, da bi izdala svoje sodelavce, vendar ni izpregovorila niti besede. S tem, da je žrtvovala sama sebe, je rešila na stotine življenj.

Ti Židi in Židinke zavzemajo mesta resničnih junakov v Narodno osvobodilni vojski. "Njihova imena bodo zapisana z zlatimi črkami v zgodovini našega gibanja," pravijo partizani.

ZOJSA

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno, da se poslužujejo —
UNITED STATES
oziroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER.

ČLANEK - MARŠALA TITA

Čitatelje opozarjamo, da bo magazin "Free World" ki izide v sredo 17. maja, prinesel članek, ki ga je napisal Josip Broz (Tito) za ameriško javnost.

Tito opisuje postanek gibanja za osvoboditev Jugoslavije in posebno popisuje vojaške operacije.

Tito tudi v tem članku objavlja svoje sestanke z generalom Mihajlovičem.

Članek je senzacionalen in izgodovinskega pomena in bi ga zato moral brati vsakdo, ki je bil rojen v Jugoslaviji in ima še kaj čuta za svoje brate in sestre, ki se tako junaško bore za osvobodjenje svoje domovine.

Kupite tedaj številko magazina "Free World" ki izide 17. maja.

BOJI V INDIJI

Zavezniki so pričeli veliko ofenzivo v Indiji, da preženejo Japonce z velikih prometnih črt med Indijo in Kitajsko. — Prejšnji teden so pričeli zavezniki prodirati proti Kanaingu, močni japonski postojanki ob križišču cest, ki vežejo Kanaing, Mogaung in Mijitki-jina v severni Burmi. V ozadju pa inženirji generala Stilwella gradijo novo Ledo cesto.

V četrtek so Kitajci, ki jim poveljujejo ameriški častniki, nenadoma vdarili na Japonce čez miljo visoke bregeve reke Salween in so dospeli na prelaz visoko v gorah, predno so se Japonci zavedli in se postavili v bran.

VSI ne moremo iti na bojišče se vojskovati proti sovražniku osebne svobode; — VSAK pa lahko pomaga pobiti sovražnika, ako kupuje WAR BONDE in ZNAM KE redno.

NAJBOLJŠI PRIJATELJ

V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 64,500

Premoženje: \$11,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

RAZGLEDNİK

Et tu, Brute...

Adolf Schickelgruber, je svojemu bivšemu zavezniku in sedanjemu jetniku, Benito Mussoliniju, pokvaril njegovo željo, da ovekoveči njegovo ime in njegovo "slavo", kateri podlagi bi bila stara rimljanska zgodovina. — Mussolini, ki je fizično in brezdomno tudi duševno bolan, Mussolini, za katerega se sedaj več ne zmenijo njegovi italijanski pristaši; il Duce, kateremu se vsi naciji le posmehujejo, — je bil te dni obvečen, da so njegovi bivši nemški zavezniki zopet preplavili Pontinska močvirja južno od Rima, za posušenje katerih je potrošil neštete milijone žuljev italijanskega prebivalstva, ne da bi komu to ogromno delo koristilo, kajti malarija je tankaj morila ravno tako, kakor pred osušenjem. Na osušenih močvirjih je Mussolini ustanovil kmetije in naselbine poljedelcev, kjer so ljudje žalostno životali in umirali.

Vsako poedino naselbino je Mussolini osebno z velikimi slavnostmi izročil javnosti v rudi — da bo vse potomstvo južno-italijanskega prebivalstva to delo pripisovalo njemu v zaslugi za vsa bodoča stotletja in milenija. — Toda vse to delo so sedaj mučili in opustošili njegovi lastni zavezniki, oziroma njegov "brezonožanski" sodrug, Adolf Schickelgruber.

"Rusija je edina država, ki ima načrte glede svoje bodočnosti."

Tako je izjavil škof, Theodore Ludlow, povodom proslave sedemdesetletnice njegove škofije.

Škof Theodore Ludlow, je povodom proslave sedemdesetletnice episkopalne škofije v Newarku, N. J., dne 10. t. m., v svojem slavnostnem govoru izjavil, da je "Rusija edina država na svetu, katera ve v kateri smeri napreduje in ki tudi ve, kako bo dosegla svoje končne cilje.

Govoril je v navzočnosti 300 duhovnov svoje škofije, ki so se udeležili slavnosti. V svojem

govoru je tudi dejal, da so ameriški nazori in načrti razdvojeni, ker v teh nazorih ni več smisla z oziroma na svetost namena življenja do katerega dejstva je prišlo ker si vsakdo skuša osigurati osebno varnost v obliki povečanja plače, stalnosti zasluzka, manj davkov in manj dolgov.

Dejal je tudi, da skoraj niti ena država na svetu, razun Rusije, ne goji domače in mednarodne politike, ki bi temeljila na podlagi stalnih principov.

Besednjak naših južnih sodržavljanov

Večina naših južnih sodržavljanov je afriškega pokolenja. Njihovi pradedje niso prišli semkaj kot naseljenci, pač pa po krivdi prvotnih naseljenčev, kateri so njihove pradedje uvažali iz Afrike kot sužnje. Kot taki, morali so delati od ranega jutra do pozne noči na bombazevitih nasadih in njihova deca prvotno sploh ni smela hoditi v šolo. Se dandanašnji skrbje postavodaje raznih južnih držav, za to da zamorska deca ne postane preveč izobražena in posledica temu je ta, da si po svoje tolnačuje razne naslove častnikov naše vojske in tudi druge besede, katerih pomen in jedro jim je nepoznan.

Tako je nedavno neka stara zamorka podučevala svoje vnuke o vojaških naslovih — seveda po svoje: "Polkovnik je rojen gentleman, ker inace bi ne bil polkovnik, in vsled tega so vsi častniki, ki so bili v državljanski vojni, postali polkovniki. Vsi ti ljudje so bili rodom iz južnih držav, kajti njihovi očetje in dedje, so se prav dobro razumeli na — polkovniški business.

"Generali so tudi velikan, skega pomena in zelo vpljivni ljudje; oni so ravno tako važni, kakor "General Delivery" na pošti. — Kapt'ni so pa oni vojniki, ki so pokriti z navadnimi —kapani. V navadnem civilnem življenju so bili kapt'ni pri nozometnih igrah ali pa kapt'ni na ladjah, ki plujejo po Mississippiju. In naš pastor nam je tudi povedal, da moramo močiti vsi, kar nas je — Kapt'ni svojih duš, tako da, kadar gremo v cerkev, smo vsi kapt'ni.

"Navadni vojaki, oziroma "privates", so pa vojaki, ki približajo na vrata zasebnih posestev napise — "Private — Keep Out." Oni morajo skrbeti tudi za vse privatne zadeve častnikov."

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

ki daje poljudna navodila, kako postati

ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letale in zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razo, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Poedine države. Cena knjižice je samo 50 centov.

In se dobi pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 11th St.,
New York 11, N. Y.

NOVA IZDAJA
Hammondov
**SVETOVNI
ATLAS**

V njemu najdeš zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.
Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U
NARODA", 216 West 11th
Street, New York 11, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

STUDENEC

Ptički so žrgoleli v sivem skalovju, kjer je izvirala studenec. Po kratki visini je držala k njemu steza, ki so jo bili naredili že tako zdavnaj, da ni nihče pametoval. kdaj. Po rečni je rasti trava in šipkovo grmičevje. Tam, kjer se je studenec iztekla v ravno polje, pod vasjo, so bili postavili polkrožen niz oblokat zid. A nobeden v vasi ni vedel, kdaj in kdo ga je bil naredil. Zgradili so ga njihovi predniki, katerih kosti so zdaj pač na mivka, morebiti ko ti sta na progu. Kamni v zidu so bili majhni, menda so se od starosti vlezli. Nobeden se jih ni pritikul. Poraščeni so bili z osmojenim mahom.

Studenec je izvirala iz ozke reže v tankem skladu črnega skrala, ki je bil pod vrhno brnja. Naredil je majhen bel slap in se vili v čašasto kamenico, ki si jo je bil izglodal v apnenčasto skalo. Kamenica se je svetila ko srebro, izluščila so jo ljudje, ki so že na stoletja črpali iz nje dragoceno vodo.

Voda, ki se razlivala iz kamenice, se je po kamnitem izlivu otekala v blatnasto lokev. Ondi so rastle kreše in plavile po vodji ostro dišee zelene poganjke.

Zuborenje zdavnega studenca je bilo slišati gor na goljavo, kjer so stale s slamo kriti hiše. Tako tiha je bila priroda tega soparnega poletnega dne.

Na kamnu ob čašasti kamenici je sedela mlada ženska in zajemala vodo. Črepalo je zvenelo, dokler ni bila kamenica prazna. Ženska je čakala, da bi slap znova nalije vodo in medtem gledala svojega otroka, ki je bledel med krešami v lokev. Gledala je malega in se od sreče smehljala.

Za hip se je zdrknila in prekrizala. Po travnatih poti od vseh sem je šla grda, zgrbljena starka. Opirala se je na palico in sama zase nekaj momljala. Šla je stuljva v dve guhe. Rdeče hodnično krilo ji je opitalo po tleh. Na glavi je imela črna po brado zavezano ruto. Izpod nje je škililo dvojno prodirljivih stari oči. Bledosive ustnice je imela razpotežene, da je bilo videti skrbljive. Roka, ki je držala palico, je bila velika grbata kost, takšna kot kolovka kost starega kljuseta. Starka je bila bosa. Noge je imela rdeče in otekale, palce pa neznansko velike.

Ko je mlada ženska zagledala prihajati starko, je nagelna vstala, čeprav je imela šele pol vedra vode. Prijela je malega za roko in odšla prav tedaj, ko je ženišče prišlo do starinskega zidu. Starka je zagledala otroka, se zlobno zarežala in poskusila zadržati se.

"Bog vas varuj vsakega hudega," je vrisnila mlada ženska. Naglo je odšla. Starka je gledala za njo in za zaprtimi usti ji je hroplo tako, kakor hroplja umirajoči. Potem se je obrnila k vodnjaku in trdo sedla na kamen. S palico je udarila ob skalo in bebljala: "Le teči, bela voda. Izpiraj njegove razgubljene kosti in poj njegovemu duhu. Teči, a mladih ne razveseljuj. Zastrupil mlade kosti in stori, da bo-

krilili z rokami. Tudi vpili so. Besed pa ni razumela, čeprav jih je slišala. Besede ji niso nič pomenile.

Zahropila je in se pognala na prejšnjem. A so jo prestregli in odvlekli nazaj z roba čeri. Srečala je vanje in jim ogrizla roke. Zvezali so jo z vrvmi. Utišala se je in ležala pri miru.

Nič več ji ni bilo hudo, in nič več se ji ni slišalo, da bi kdo kričal. Telo ji je bilo ko amoteno in sree tako trdno, kakor da je postalo težak obkl. Vedela pa je, da njega ni. Iz oči jim je brala, da ga ji je vzela smrt. Videla je na težko skalo navezano vrvo. Videla je tudi drugi konec vrvi, utrpani konec. Z grozo v očeh so moški otipavali vrvo. Tako so jo vlekli kvišku, s pretrganim koncem.

Nenadoma je njegov brat ko blazen zakričal:

"Ubili smo ga, ko smo natezali vrvo, da bi jo izmotali iz skalovja!"

"Tiho bodi! Ona te sliši!" je rekel nekdo.

"Naj sliši," je odvrnil. "Saj ji je usojen samo še grob."

"Ali pa žalost, ki ji ni konca. In to je hujše," so dejali.

"Navežite me na vrvo, da grem ponj," je rekel njegov brat.

Tako jih je slišala govoriti, pa se ni ganila in ni ji bilo hudo. Gledala jih je ko zveden otrok.

Brata so navezali na vrvo. Prekrižal se je in spustili so ga niz prednjo stran čeri. K laktu je imel privezano vrečo. Ko je izginil med skalovjem, je videla, da mu je obraz mrzel in razvnet. Bil je srčen, kakor njen mož, njegov brat.

Ko so čakali, jo je nekdo pogovarjal, a ona mu ni nobene besede odgovorila. Nato jih je videla vleči vrvo. Pazljivo so jo vlekli čez sklanje previs. Vreča je bila naprčena.

Oua je pobledela in se je začela bedasto hihitati.

"Zamešalo se ji je," so šepetali.

Spet so spustili vrvo in izvlekli kvišku njegovega brata. V obraz je bil videti še vedno hraber in neustrašen, toda bil je zelo bled.

"Nisem dobil vsega," je rekel skozi zobe. "Glavo in noge je odnesla bibavica."

Bratove roke so bile krvave.

"Ko so jo vedli domov, jih je vso pot otročje vpraševala.

"Kaj ste nabrali v vreči?"

Po tistem je minilo že šestdeset let. Vsa ta leta ni nikoli jokala. A žalost jo je razjedala ko rakova bolezen; tako silna je bila, da se smrt ni mogla do nje. Fantje si niso več upali zagledati se v njene plašne oči. Telo ji je venelo, dokler ni bilo kakor njena duša. Postala je takšna, da je bila vaščanom v grozo. Kadar je srečala koga, ki je bil mlad, je pljuvala vanj in ga preklinjala.

Vsa ta leta pa je vsak dan zahanjala k studencu, kjer jo je najh hubi, prvič poljubil.

Privid je izginil sam po sebi. Starkine oči so bile utrjene. Grde ustnice so se ji našobile. Spet se je zagledala v kamenico, ki je bila ko srebrna in udarila je s palico po skali.

"Le teči, bela voda," je murmala. "Teči preko njegovih razgubljenih kosti. Ti ječava čarovnica, ti si vse videla uteteš, ti čarovnica."

Tako je hehljala ob studencu, ki se ji je po svoje posmihal.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Knjižnica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenščini) Cena 50 centov

Dobite pri Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

ANGLEŠKO PISMO

Radio govor prof Boris Furlana na londonskem radiju dne 8. aprila 1944.

Pred kratkim sem govoril v nekem velikem zdravilišču na Angleskem o borbi Narodno osvobodilne vojske Jugoslavije. Nekaj dni nato sem prejel tako toplo zahvalno pismo, da hočem o njem izpregovoriti nekaj besed. Ne morda zato, ker izraža priznanje meni — kar ni važno — največ zaradi tega, ker daje dober vpogled v angleško javno mnenje.

"Kakor brez dvoma veste," pravi moj znanec, "Angleži ne ljubimo dajati duška svojim čustvom v javnosti. Toda ustranjenost zunanega obnašanja nikakor ne pomeni ravnodušnosti. Z ozirom na to vas prosim, da pravilno ocenite spontano množično odobravanje ob koncu vašega predavanja in po njem presodite, kako zelo je nas vse prevzela herojska veličina borbe jugoslovanskih narodov."

Koliko takih primerov bi mogel naštet, iz osebnega občevanja predavaj. Zborovanj itd. Vsi pričajo, kako si resnica o borbi Narodno osvobodilne vojske utira bolj in bolj pot v široke ljudske plasti in kako prevzema epska veličina te borbe neposredno srca. Najbolj čudovito pri tem je, da vse to ni delo kake propagande, umetno dirigirane od zgoraj in primerno financirane. Obratno je res, resnica si utira pot navzleč nasprotni propagandi. In vedno znova moram občudovati angleški narodni značaj način, kako povprečni človek misli, čuti, reagira, njegovo duhovno samostojnost in neustrašenost, in predvsem — njegovo nesebičnost. Kako be-

ZOJSA

VOJAŠKA DIKTATURA V ARGENTINI

(ONA) — Pred par dnevi se je izvedelo, da so se mislili lastniki La Prensa časopisa iz Buenos Aires preseliti v Montevideo najsi kot pa bi se ukičili zapovedim vlade, na kar jim je ta zagrozila, da če se to zgodi, bo časopis zaplenjen in objavljen.

Ta grožnja bi razložila dejstvo, da je časopis vendar na zapoved vlade objavil dve koloni dolg članek Higijenskega zavoda, ki je bil odgovor na obdolžitve, da vladajo tam slabše razmere v mestnih bolnišnicah.

Zaradi objave obdolžitve je bil časopis ukinjen za pet dni, kar se je končalo v ponedeljek, ko je La Prensa objavila odgovor Higijenskega zavoda brez komentarja. Pravi vzrok za 5 dnevno ukinitve časopisa je pa zagrizeno nasprotje slednjega proti vojaški diktaturi, ki je dosegla tak višek, ko je bil v časopisu članek napadajoč Jose Olmedo, ker zagovarja zakon za obvezno poučevanje katoliškega nauka.

Ta dokodek kaže, kako slaba je opozicija proti revolucionarni vladi, kateri je imenovala na čelu general Eldemiro Farrell a v resnici je v moči poročnik Juan Peron, delavski in vojni minister.

Javnost ni pokazala nobenih znakov protesta, ko je bil La Prensa ustavljen. Če izvzamemo nekaj odobravanja v tekmujočih časopisih, se tisk ni zmenil za ta dogodek, in javno mnenje, ki je kazalo nekaj razburjenja, se je hitro pomirilo.

Priznava je, da opozicija ni v stanu poslužiti se prilike za protest, in ta dogodek je pokazal tudi vladno premoč.

Manifest železniških delavcev, ki podpira vlado, tudi kaže, brezbriznost javnosti kar se tiče diktature. Tukaj poročajo, da se vsem upokojenim delavcem, ki ne bi podpirali manifesta, grozilo z otagravitjo pokojnine. Pravijo tudi, da je manifest napisala vlada.

Note

za
K L A V I R
ali
PIANO HARMONIKO

35 centov komad —
3 za \$1.—

- * Breeze of Spring
Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jezernu
- * Kolo
- * Spavaj Milka Moja
Orphan Walta
- * Dekle na vrhu
- * Oj, Marička, poglaj
- * Barčica
- * Mlad kapetane
- * Gremo na Štajersko
- * Stajerti
- * Happy Polka
- * Ča na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Židana marla
- * Veseli bratel
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko pličica ta mala
- * Kadar boš ti vndrat del

ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
Moje dekle je še mlada
Barbara polka

Naročite pri:
Knjigarni
Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

Podprite napad! — Kupujte bonde Vojnega posojila.

Z I V I I Z V I R I

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.

Cena \$2
KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI
IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest
v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtku gotovino oz. znanke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Jugoslovanski pomožni odbor v Ameriki, — slovenska sekcija 1840 W. 22nd Place, Chicago, potrebuje podporo vsakega rojaka, da lahko izvrši svoje tako nujno potrebno delo v pomoč našim v domovini.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI

Zbirka 9 narodnih pesmi
Izdala Glasbena Matica v Clevelandu.

Cena — \$1.50

Emil Adamič — 16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50

SEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50

SEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50

Franc Venturini — SEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 50

Ferdo Juvanec — 12 MLADIH LET. moški zbori 50

Peter Jeršek — OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

OSKAR DEV:

Barčica; Oj, moj kotel je dev; Kam mi, fantje, drev v vas poldemo 50

OSKAR DEV:

Srečno, ljuba moja; Ko pličica na tuje gre; Soli; Moj očka ma konjička dra; Dobiv sem p. semce; Slovo; Je vplnila luč 40

EMIL ADAMIČ:

Modra devolka (belokranjska) 50
Vao noč pri potoci 50
Jurjeva 50
Hvali Mleka domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 50

VASILIJ MIRK in A. GORMING:

Vetrč; Po gradini 50
FERDO JUVANEC:

Zlutarj 50
Slovanaka 50

PETER JERŠEK: Polni roža; VANI

LIJ MIRK: Podoknica 50

ZORKO PRELOVEČ:

Le enkrat 50
Slava dela 50

FR. VOLARIČ: Rožmarin; JOR PAVČIČ: Potrkani plos 50

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lra. (Holmar) 50
Orlovč. himno (Vodopivec) 50
Slovenski akordi, 22 mešanih in

moških zborov (Karl Adamič) 50
Trije mešani zbori (Glasbena Matica) 50

V popevnični noči, kantata za solo, zbor in orkester. (Sattner) 50

Midini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 50

Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 50

Naši himni, dvojnose 50
Gorski odmevi. (Lahurnar), 11 zvezek, moški zbori 50

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Mar ko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburistični zbor (Bajuk) 75

Bom žel na planince. (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE:

Poduk za citre. — s zvezki — (Kodeljak) 50

ZA KLAVIR:

Buri pričeje. — Koranica — 50

KNJIGARNA Slovenic Publishing Co. 216 West 18th St., New York

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potreščine. Da si rojaki zasigurajo redno dopolnjevanje lista, lahko gredo upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVLILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu nepotrebne stroške?

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Iz francoščine prestavil J. L.

(35)

"Tedad te čisto nič ne gane njena nesreča? Če ti pa pravim, da živi v največji bedi, da trpi glad; ali ti srce ne joče? In, če ti sama bila! Pa ona ima otroka, sina, dečka, lepega kakor dan!"

Posestnik nagloma vzdigne glavo, njegove oči se bliskajo in roke se krčijo, sedečemu v naslonjaču.

"Vidim," pravi Rouvenat, "ura se ni prišla Pa zapomni si, kaj ti zdaj porečem, Jacques. Pride dan in morda kmalu, ko bodeš svojo hčer klečeč in jokajoč prosil, da pride zopet v tvojo hišo!"

Mellier ostane pri svojem tožnem molku.

"Kako," nadaljuje Rouvenat ježno, "Lucilla Mellier, hči mojega gospodarja, naj je obsojena v to, da dlnari, da le ne umrje od glada, dočim gospodari tu izobilje in bogastvo! Ne, ne, to ni mogoče!"

"Pripravljen sem izplačati ji doto njene matere," reče posestnik mrzlo.

"Kar bi ji predvsem moral dati, Jacques, to je tvoje srce! Doda njene matere je le denar! In denar bi zaničujoč odklonila. Ona nič ne zahteva od tebe! Čuješ, Jacques? Nič, ravni nič! O, ona ti je v trmi le še prepodobna! Da, v trmi in v tvoji vztrajnosti, v tvoji pogubni prevzetnosti! Kakor ti, je tudi ona neupogljiva, celo proti sebi!"

"Potem naj dela kar ji je drago!"

Na trde besede je sledil majhen odmor. A kmalu pozvame Rouvenat z bridkim glasom:

"Poglej, Jacques, poslušaj me, če hočeš. Že od svojega dvanajstega leta služim na pristavi. Štirideset let je, kar sem služil tvojemu očetu, pozneje tebi. Od tujak so me pošiljali v šolo, oblačili so me, redili. To mi je zadoščalo; nisem potreboval drugih reči, nikoli nisem terjal ničesar drugega. In vendar, Jacques, ali misliš, da ne bi lahko kaj zahteval?"

"Gotovo gotovo, ljubi moj Pierre! Vrh vsega drugega zahtevaš lahko brezmejno mojo hvaležnost! A prosim, izrazi se določneje!"

"Rad bi poračunal s teboj!"

"O, saj me vendar nečeš zapustiti?"

"Tebe zapustiti, Jacques? Tega pač ne! Kvečjemu, če bi me zapodil! Upam pa, da umrem na senilonski pristavi, kakor sta mi tu umrli oče in mati."

"Misliš, sem si že, da nameravaš — Tedaj ti ne zahtevaš drugega, kakor to, kar ti dolgujem! To je tvoja pravica naredi si sam račun."

"Če računam vsako leto po sto frankov od štiridesetih let, potem zneso to ravno 20,000 frankov."

"Šabo računaj, mili Pierre. Pozabljaš interesov tega nabranega kapitala."

"Potemtakem bi zne- lo —"

"Najmanj trikrat po 20,000 frankov."

Rouvenat veselo pokleči.

"Ali hočeš morda svoj denar naložiti kam drugam?"

povpraša Mellier.

"Tega ne," odgovori starec v zadregi. "Pa vidiš; jaz bi imel rad enkrat lepo vsoto v rokah. Morda bi utegnil z njo špekulirati, ali tako —"

Posestnik razume, kaj je hotel ter nehoti ga to globoko gane. "Tu, — evo, ključ od blagajnice! Vzemi si, kolikor hočeš!"

Rouvenat odpre blagajnico, v kateri so bili nakopičeni poleg gotovega denarja različni vrednostni papirji. Vzame dvanajst stebričkov zlatov, vsak stebriček po tisoč frankov ter jih postavi pred Mellierom na mizo.

"Misliš, da je to preveč?" povpraša ga boječe.

"Ne, saj dolgujem mnogo več!"

V pogledu starca se zablisne tiho veselje. Ko zapre zopet blagajno, izroči ključ svojemu gospodarju. Ta ga dalje ni povpraševal. Rouvenat vzame svoj zaklad ter ga skrije v posteljo pod vzglavje, kjer je to noč prav slabo spal. Zme- tom se mu je zdelo, da si šli stokanje uboge Lucile: "Jaz sem prokleta —"

Ko se je delal dan, vstane, obleče se, vtakne stebričke zlatov k sebi v žep ter se napoti v St. Irvin.

Lucila ga je pričakovala. Mali Leon ga spozna ter mu stegne ročice naproti.

"O, ti ljubi otrok!" zakaže Rouvenat ginjen ter ga vzdigne v objemu. "Vso noč sem mislil nate. In tu sem ti pri nesel tudi malo darilo!"

Držeč otroka v naročju, prične prazniti svojo žepo. Zlato na zlato meče mladi materi v krilo.

"Pierre, vi ste me izdali!" zavpije Lucila. "Vzemite zopet denar, jaz o tem ničesar nečem vedeti! Ničesar nečem od svojega očeta!"

"Ta denar je moj!" odgovori ponosno Rouvenat. "S svojim trdom sem si ga pridobil, in mislim, da imam pravico, da ga darujem vašemu otroku, ali ne?"

Lucila prične jokati. Mali Leon se iztrga Rouvenatu ter zdrči k svoji materi.

"Mama," prijetno po otroško zabelbeče. "Zdaj pa že zopet jokaj, kakor včeraj kakor danes ponoči! Ali boš sedaj zmerom jokala?"

Lucila stisne ginjen otroka na srce. Potem poda Rouvenatu roko.

"Pierre, edini mi prijatelj," pravi. "Mali Leon bode že vedel kaj ste zanj storili! On vas tedaj tudi sam zahvali. Da, Pierre, jaz sprajem vse darilo — za njega! Bog vam stotero plačaji!"

"In vi hočete zopet v gore, Lucila?"

"Da!"

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W 26th St. Chicago 23 Ill.

ZAPISNIK

SEJE IZVRŠNEGA ODBORA
SANSa dne 12. APRILA 1944

Na seji izvršnega urada Slovenskega narodnega sveta, 12. aprila, ki se je pričela ob 10. uri dopoldne v konferenčni sobi hotela Sherman v Chicagu, so bili navzoči sledeči člani odbora: predsednik Ethin Kristan, prva podpredsednica Marie Prislund; drugi podpredsednik Janko N. Rogelj; pomožni tajnik in zapisnikar Mirko G. Kuhel; blagajnik Joseph Zalar; ter Vincent Cankar, Leo Jurjevec, dr. F. J. Kern, Frank Zaitz in Katka Zupančič. Odsojen je bil le John Lokar.

Seji je prisostvoval tudi pater B. Ambrožič, ki je ob vstopu omenil, da zastopa Zvezo slovenskih župnij ter prosil, da bi mu tekom seje dovolili govoriti v njenem imenu o politični situaciji v stari domovini. Odbor ga sprejme kot gosta brez ugovora.

Predsednik Kristan poroča o seji Vseslovenskega kongresa meseca januarja v Pittsburghu ter o seji Hrvaškega narodnega sveta, na katerih je zastopal SANS. Poroča tudi o velikem uspehu shoda SANSa, ki se je istočasno vršil v Slovenskem domu na Butler St. na katerem je poleg njega govoril tudi br. Rogelj in še nekateri drugi govorniki od Vseslovenskega kongresa. Shod so priredile naše podružnice iz zapadne Pennsylvanije in federacija društev SNPJ. Zelo značilen je bil nastop pittsburskega župnika Rev. Kebeča, ki je tudi blagajnik lokalne podružnice in je v svojem govoru poudarjal pravilnost sedanjega SANSovega dela in je na glasal, da se delo po istem načinu tudi nadaljuje. Napravil je zelo dober vtis na navzoče, kot je sodelovanje srbskih in hrvaških govornikov. Po shodu je imel tudi sestanek z različnimi zastopniki naših podružnic. Drugi dan po shodu je zbolel, a se je kljub slabosti vrnil domov, kar je njegovo stanje še poslabšalo. Bolezen ga je položila v posteljo in ni mu bilo mogoče vršiti nobenega dela, niti navadne korespondence. Vseled tega prosil odpuščenja vseh onih, katerim na važna pisma ni mogel odgovoriti. Celo na to sejo je prišel z velikim naporom.

Poročilo predsednika se vzame na znanje. Prva podpredsednica Marie Prislund poroča: Z ozirom na to, da se radi nezadostnega časa na običnem zboru SANSa, vršnega se 8. januarja letos, ni uredilo par važnih zadev, sem svetovala bratu predsedniku, naj skliče sejo našega odbora ob koncu januarja ali v pričetku februarja. G. Kristan mi je naznanil, da se bo seja vršila v februarju. Ker seja ni bila sklicana, sem zadnji mesec prejela poziv od br. Jos. Zalarja, blagajnika odbora, naj kot podpredsednica skličem sejo izvršnega odbora SANSa. Ker sem istočasno prejela obvestilo od brata tajnika, da se bo seja vršila danes, nisem v tem pogledu podvzela nikakih korakov. Dalje poročam, da želim izstopiti iz Združenega odbora južnoslov. Amerikancev kot zastopnika SANSa. Brata tajnika prosim naj o tem obvesti zadevni odbor.

Poročilo se vzame na znanje.

Drugi podpredsednik br. J. N. Rogelj poroča, da je o uspešnosti shoda v Pittsburghu že poročal brat predsednik, radi tega ne bo ponavljal poročila. Narod se popolnoma strinja s politiko, ki jo vodi SANS.

in to je pokazal z radodarnimi prispevki, ki so bili nabrani na shodu. Vsota je bila večja, kot so pričakovali.

Poročilo je vzeto na znanje. Blagajnik brat Zalar poroča finančno poročilo za mesec januar, februar in marec. Prejemki treh mesecev so znašali \$8,443.87, izdatki istočasno pa \$6,626.55. Od ustanovitve Slovenskega narodnega sveta do 31. marca 1944 znašajo skupni prejemki \$37,444.49; izplačila \$17,571.86, bilanca na banki je \$19,872.63. O gotovih stvarih pa bo govoril pozneje, ko pridejo na dnevni red razno- terosti.

Poročilo je vzeto na znanje. Izvršni tajnik brat Kuhel predloži sledeče poročilo:

Od vseh SANSovih odborov 8. januarja do danes se je ustanovilo pet novih podružnic, v procesu organiziranja je postojanka v Greensburgu, Pa. Vse te tvorijo lokalna društva organizacije SNPJ. Prenehala je podružnica št. 72 v Oglesby, Ill., katere članstvo sodeluje s podružnico v La Salle, Ill. SANS šteje ravno 100 ustanovljenih podružnic, izmed katerih pa je nekaj neaktivnih.

Mesečni prispevki do sedaj do sedaj so bili redni in znašajo povprečno skoraj \$3000 mesečno. Bančna bilanca 31. marca je znašala \$19,872.63, ročna blagajna pa \$14.37.

Dne 20. januarja je brez običajnega obvestila zapustil službo v našem uradu Zvonko Novak, ki je opravljal pisarniška dela za SANS ravno eno leto. Dobil je delo v uradu vojnih informacij (OWI). O stal sem sam in dva meseca vršil poleg prejšnjega tudi rutinsko delo v uradu, kar sem seveda v največji meri moral delati zvečer in pozno v noč vsak dan na svojem domu. Pri pošiljanju kampanjskega materiala našim odbornikom in podružnicam mi je pomagal s par slučajih tudi brat Cankar in uposlenec pri upravi Prosvete brat John Rak. Skušal sem dobiti za urad večšo in spretno moč, toda se mi ni posrečilo. Sposobni ljudje imajo dobra, stalna dela. Sedaj

pomaga vršiti pisarniška dela brat Frank Smith, katerega sem uposledil 21. marca. Pred kratkim so bile napravljene od tise kartice za adresograf, tako da se sedaj v kratkem času odpošlje material vsem odbornikom in podružnicam brez večje zamude z naslovljanjem.

Kot je poročal že brat predsednik, mu radi boleznini ni bilo mogoče vršiti posebnega dela skoro dva meseca, kar pomeni, da sem moral voditi vse delo SANSa brez kake vezi z njim. To ni bila nobena malenkost. Bratu Kristanu sem od časa do časa poročal, kako se delo razvija, obenem pa mu priporočal, da ostane v postelji toliko časa, dokler popolnoma ne okreva. Prihajale so od podružnic številne prošnje, v katerih se je prosilo brata predsednika za govornika na raznih prireditvah in shodih. Ker sem vedel, da je fizično nemogoče ugoditi jim, sem priporočal druge govornike. In radi tega sem moral nastopiti kot govornik na shodu v Collinwoodu 5. marca; v Brooklynu pa 2. aprila. Dne 15. marca pa ima nastopiti v Bridgeport, O. brat dr. Kern. Nekaj drugih shodov je radi istega vzroka bilo odloženih. Ravno tako je velika zahteva po Adamcu, katerega je veliko delo pri Združenem odboru fizično in živčno izdelalo. Razen nastopa v Brooklynu 2. marca se ni mogel odzvati drugim vabilom od naših podružnic. Brat Adamci se sedaj nahaja v bolnišnici na klinični preiskavi in rekonvalesciji.

Dne 18. ebruarja se je vršila seja eksekutivnega odseka Združenega odbora, na kateri sem nadomestoval našega predsednika. Vabilo mi je poslal br. Adamci, ker se brat Kristan radi boleznini ni mogel udeležiti. Seja me je pri- zvala za pravomočnega namestnika. Seja je bila zelo važna, ker je šlo za ustanovitve takozvanega "delovnega komiteja," katerega funkcija naj bi bila, voditi delo v uradu, in vsaj deloma prevzeti nekaj odgovornosti, katero je nosil Adamci. Vsaka narodnost ima v tem odboru po enega člana. V imenu SANSa sem izposloval pravico, da SANS imenuje svojega zastopnika v tem odboru na svoji prvi seji.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Nad vse razveseljiva glasbena technicolor igra "PIN UP GIRL," v kateri nastopajo Betty Grable z Martho Raye, Joe E. Brown in John Harvey v Roxy Theatre, 7th Ave in 50th St., ter dve oderski predstavi, ki razburjata mesto.

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO ... SADJEREJSTVO ...
POLJEDELSTVO

The Garden Encyclopedia

Cena knjige:

\$3.50

V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI

Skoro 1400 strani —

750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE snovi novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Ni visokih besed — vse je jasno, razločno, uporabno.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York 11. N. Y.

Združeni narodi potrebujejo ves odlični živež, ki ga je mogoče pridelati v Ameriki... Vsak lahko nekoliko pomaga, ako mu je mogoče letos obdelati VICTORY VRT. Pripravite se za to delo že sedaj!

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDELATI! 10,000 slik vam podroben po- jasnijo vse o vrtinarstvu, o saditvi in sejanju, o gnojenju in ohranbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE: nova metoda za umetno gnojenje, gojenje dvi- jih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Ah, vedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Združenih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

To knjigo je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarski iz- vedeni.

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

- 1 Domače živali
Spisal Damir Felgel
- 2 Kreutzerjeva sonata
Spisal L. N. Tolstoj
- 3 Andrej Ternovc
Spisal Ivan Albreht
- 4 Preganjanje indijanskih misijonarjev
Spisal Josip Spillman
- 5 Pravičice
Zapisal H. Majer
- 6 Dedek je pravil
Spisal Julij Slapčak

- 12 Frank Baron Trenk
Po raznih vrlih napisal Gjuro Pandurić
- 14 Pravljice in pripovedke za mladino
Spisal Silvester Košutnik
- 15 Suneški invalid
Spisal Silvester Košutnik
- 17 Vojnimir ali poganstvo in krst
Spisal Josip Ogrinec
- 13 Pariški zlatar
Poslovenil Silvester K.
- 18 Mladim srcem
Drugi svezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kaver Moško

- 19 Student naj bo
Spisal Fr. S. Finžgar
- 22 Balade in romance
Spisal A. Aškerc
- 23 Zbrani spisi za mladino
Spisal Engelbert Gaugi
- 24 Andersonove pripovedke za mladino
Priredila Utva
- 25 Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupelj
- 26 Denar
Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogris
- 35 Praški Judek
Spillmannova povest — Pre- vel Josip Volc

- 28 Magda
(Igra) — Alojzij Remec
- 29 Peterčkove poslednje sanje
(Igra) — Pavel Golin
- 30 Potopljivi zvon
(Igra) — Gerhart Hauptmann
- 31 Revizor
(Igra) — Nikolaj Vasiljevič
- 32 Spodobni ljudje
(Igra) — L. Lipovec
- 33 Črne maske
(Igra) — L. Andrejev
- 34 Antingone
(Igra) — Poslovenil C. Golar
- Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!
- 36 Sveti Just
(Igra) — Spisal dr. F. Petronio
- 38 Tončkove sanje na Miklav- žev večer
(Igra) — J. Erbeničnik F. Rojc

Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo ome- niti več zbirke, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.

Podpišite vpadi!